

Redaktor naczelny:
Dr. ALEKSANDER VOGEL.

Biura redakcyi: ul. Kopernika 7, I. piętro
otwarte od godz. 10 rano do godz. 1
w południe.

Biura administracyi: ul. Kopernika 7, parter
(sklep), otwarte od godz. 8 rano do
7 wieczór bez przerwy.

Przedpłata na „Gaz. Nar.“ wynosi:
w Lwowie na prowincyi za granicą
miesięcznie 1 zł 50 ct. 2 zł.
4 zł 50 ct. 6 zł. 7 zł 50 ct.
półrocznie 9 zł. 12 zł. 15 zł.

Numer kosztuje 6 ct.

GAZETA NARODOWA

wychodzi w dwóch wydaniach: dla Lwowa o godzinie 8 rano — dla prowincyi o godzinie 7 wieczorem.

OGŁOSZENIA I PRZEDPŁATE przysługują: w
Lwowie: Administracya Gazy Narodowej ul. Ko-
pernika 7; w Paryżu: O. Adam Cichowski 30 rue
de Valenciennes; w Wiedniu: Haasenstein &
Vogel (Otto Mass) Walfischgasse 10 — Rudolf
Mosse Seilerstraße 2 — A. Oppelk Gruberstraße 13
— M. Dukes Nachf.: Max. Augenthaler & Emmer
Lessner Wollzeile 6 — Schallk Wollzeile 11 i J.
Danneberg, I. Wollzeile 19; w Hamburgu: A. Stei-
ner; w Frankfurtu: n. M. Haasenstein & Vogler i
G. L. Daube & Comp.; w Warszawie: Reichmann
& Freuden.

CENA OGŁOSZEŃ: Ogłoszenia zwykłe na je-
dnospaltowy wiersz drobnym drukiem lub jego
miejscie 10 ct. — Nadawano za wiersz lub jego
miejscie 30 ct. — Głosy publiczności za wiersz lub
jego miejsce 50 ct. — Prywatna korespondencya
3 ct. od wyrazu.

PO SEJMIE.

Lwów d. 7 maja.

W zakończonych w sobotę sesji sejmowej szeregów wiele mówilo się o niezadowoleniu. Niektóre stronnictwa podniosły hasło niezadowolenia poniekąd do znaczenia programowego, uważając szerzenie i pielęgnowanie niezadowolenia w kraju za najdziałniejszą drogę, mającą być doprowadzić do ugruntuowania swojego wpływu na ludność. Leż najwięcej może powodów do niezadowolenia mają o posłowie sami — i to bez względu na odcienie stronnictw, do których należą. Niektóre z przyczyn do ogólnego niezadowolenia zaznaczyliśmy już jak np. przykre uczucie, wynikające z powodu niemożności skuteczniejszej pracy, gdy krótkość wymierzono sejmowi czasu zmusza sejm do nerwowego pospiechu w każdej robocie. W ostatnich dniach obejmowały porządku dzienne posiedzeń sejmowych po pięćdziesiąt i więcej numerów, a rozprawy przeciągały się w niepojętą. Do tak pospiesznej roboty mógł jednak sejm przyzwyczaić się, bo przecież od początku jego istnienia tj. od lat czterdziestu, nie było inaczej. Leż specjalnie tegoż rozprawy sejmowe nastrożały więcej niż którakolwiek inna sesja powodów do rozczarowania. Nigdy bowiem nie padało w sejmie tyle zjadliwych wymówek, żalów i groźb zawistnych w walce stronnictw, jak właśnie w tym roku. Są one tem przykrejsze, iż inscenowano je w sali sejmowej widocznie na to głównie, ażeby z tych rekryminacji ukuć broń do wicherzyelskiej agitacji po za sejmem — że nadużywano przybytku reprezentacji kraju ku podnoszeniu wpływu i popularności zawodowych wicherzyeli spokoju publicznego.

Realnym rezultatem tegorocznej sesji — rezultatem bardzo niemiłym, ale koniecznym jest podniesienie dodatków do podatków na potrzeby krajowe. Wobec rosnących bardzo szybko wydatków na oświatę i na inne produktyne wydatki stało się to nieuchronną koniecznością. Bardzo wielu było za pokryciem niedoboru chwilową pożyczką w nadziei, że państwo odzyska pewne nowe źródła dochodów, aby umożliwić im poprawę ich finansów. Gdy jednak okazało się, że nadzieja ta tak rychło nie zostanie urzeczywistniona, zdecydował się sejm obrat przykrejszą i bardziej uciążliwą drogą podwyższenia krajowych dodatków do podatków, ażeby utrzymać budżet w równowadze na podstawie zupełnie realnej. Przy ciąglem zresztą podnoszeniu się budżetu wydatków skarbu krajowego potrzeba być na to przygotowanym, iż jeżeli kiedyś przyjdzie nawet do tego, że autonomia uzyska udział w pewnych dochodach, dotychczas wyłącznie na potrzeby państwa obracanych, jak np. w dochodach

z akcyzy wódzanej i piwnej, albo w dochodach z podatku gruntowego, to zwiększone wydatki skarbu krajowego ów spodziewany przybytek dochodów z pewnością pochłonią. A wtedy trudniej już było zdecydować się na podniesienie dodatków do podatków. Sejm a góry zaznacza, że chociaż Galicya wyawasowała już teraz do tego stopnia, iż ma w ośm państwie najwyższe krajowe dodatki do podatków, to przecież woli to, niż ograniczać ofiarność ludności na cele publiczne kosztem powstrzymania kulturalnego postępu kraju.

Zainicjowano w minionej sesji także kilka spraw doniosłego znaczenia dla kraju, których załatwienie stanowczo należy jednak do przyszłości. Do takich spraw należy w pierwszym rzędzie wniosek pp. dr. Dunajewskiego i ks. Sanguszki w przedmiocie reformy gminy i reformy całego zarządu krajowego. Łączy się z tem wniosek posła Potoczka, zmierzający do prostego skasowania obszarów dworskich i do przymusowego łączenia gmin słabych z silniejszymi. Wnioski te, jak wiadomo, odesłano do wydziału krajowego dla opracowania. Do ogromnego zapasu dotyczących tego przedmiotu dawniejszych wniosków i projektów, przybyła nowy materiał. A jeżeli marszałek kraju i wydział krajowy wyjadą jakąś drogą pośrednią do ominięcia przeciwności interesów, kolidujących w tej niezmienne trudnej sprawie, będzie to dziełem istotnie wielkiej doniosłości. Nie należy jednak zapominać, iż reforma gminy i w ogólności władz autonomicznych może być dopiero wtedy przeprowadzona, gdy przez radę państwa przejdą uchwały o do reformy administracyi politycznej w kierunku zniesienia albo przynajmniej ograniczenia kosztownej i ociążliwej dwójności ustroju władz administracyjnych, podzielonych teraz na władze autonomiczne i państwowe. Sejm nasz nie będzie jednak temu winien, jeżeli dużo wody upłynie, zanim parlament państwowy będzie w stanie zajmować się podobnymi sprawami, które tylko w najgłębszym pokoju mogą dojrzewać.

Wnioski posłów krakowskich, zmierzające do ustawowych ułatwień tworzenia średnich posiadłości ziemskich niepodzielnych — t. zw. majoratów chłopskich i w ogólności do położenia pewnej tamy nieograniczonej podzieleności gruntów, wywołały w kraju przesadną, do najwyższego stopnia rozniecierpliwienie rodmuchowaną kontragityację, a w sejmie również namiętną opozycję — która doprowadziła nawet do pewnego rodzaju maleńkiej obstrukcyi. Z wielkiej ochury był jednak mały deszcz, ponieważ skończyło się na jednomyślnym uchwaleniu kompromisowego wniosku, który całą rzecz topi w aktach wydziału krajowego. Może lepiej byłoby, gdyby klub krakowski zbyt pospiesznie i bez porozumienia z innymi klubami prawicy tak

drażliwego przedmiotu nie był poruszał — na własną rękę.

W zakresie spraw ekonomicznych powziął sejm szereg uchwał, które stać się powinny punktem wyjścia do rozległej akcyi poza sejmem — do akcyi w kraju i we Wiedniu: jak np. w sprawach budowy dróg wodnych, rozmaitych kolei lokalnych, rozszerzenia zakresu wykształcenia fachowego ludności rolniczej, ustawowego uregulowania ochrony lasów, reformy dotychczasowej organizacyi opieki kraju nad przemysłem i t. d. Dla wydziału krajowego i dla Koła Polskiego we Wiedniu dostarczają te uchwały nie mało zajęć — oby z jak najlepszym skutkiem!

Po za zakresem rozpraw oficjalnych, toczyły się w łonie sejmu ostre walki o dwie kardynalne podstawy naszej polityki narodowej w kraju i w parlamencie państwowym, a mianowicie o nienużalszalność zasady solidarności na zewnątrz stronnictw narodowych, zjednoczonych w Kole Polskiem wiedeńskim, i o wyborczy komitet centralny, który w kraju stoi na straży zasady solidarności stronnictw narodowych. Stronnictwa, które wzięły sojuszne podporządkować pragnęli względem narodowym, ostro atakowały solidarność Koła Polskiego i komitet centralny. Na dwóch długich posiedzeniach sejmowego Koła Polskiego, stanęły oba obozy oko w oko przeciwko sobie. Daj Boże, ażeby dobra wola i wzajemna wyrozumiałość doprowadziły z czasem rozważniejsze żywioły w obozach do jakiegoś porozumienia w tym względzie, ku pożytkowi kraju i dla dobra sprawy narodowej!

O ile zaś w walkach stronnictw sejmowych była w grze polityka, to od wtorku przenoszą się one na inną arenę — do Wiednia.

Niektórzy ze zwolenników wytaczania naszych sporów domowych w parlamencie państwowym przed obym i powoływania dziedzicznych wrógów naszego narodu na sądy pomiędzy nami, nieraz przyznali się w sejmie, że im w głębi serca wstyd tej roli — zaiste nie bardzo honorowej. Czy się opamiętają? Mało mamy na to nadziei, znając moc wpływu ambitnych przewódców galicyjskich kółek opozycyjnych w radzie państwa, którym o nie innego nie chodzi, jak tylko o utrzymanie się na stanowisku „prezesa” klubu — chociażby klubu, złożonego tylko z trzech posłów i nie mającego zresztą żadnej innej racyi bytu, jak tylko chyba tę jedną, ażeby mógł wybrać prezesa, wiceprezesa i sekretarza...

Ala — zamknijmy oczy na te aberacye „polityczne”. Zabierzmy się tem raźniej do pracy w kraju — krępy się organizowanie, a zdrowy i silny ustroj społeczny łatwo strawi różne niezdrowe objawy naszego życia publicznego. Na opętane szamotanie się rozróżnionych wicherzyeli, odpowiadamy spokojną, świadomą celu, a raźną i gorliwą pracą do-

datnią dla dobra wszystkich klas społecznych!

Wspólna praca.

Lwów 7 maja.

Na obecną organizacyę centralnego komitetu wyborczego najbardziej krzyżują, jak wiadomo, radykali a liberalna grupa demokratyczna, licząc się z potrzebą „objawiania niezadowolenia” dla przypodobania się masom, wturują im w tym kierunku, starając się nawet ich przeświadczyć. Większość sejmowego Koła Polskiego nie chce okazać odpornego stanowiska, wybrała na żądanie właśnie liberalów komisyę dla zbadania obecnej organizacyi centralnego komitetu wyborczego i proponowania ewentualnych zmian. Komisyi tej dano bardzo szerokie pełnomocnictwo, nie ścieśniając żadną rezolucyą pola jej działania. Naturalnie nie ma sposobu, aby komisyi *in plecto*, składająca się z kilkunastu członków mogła regulamin komitetu centralnego strzutywać i od razu zmiany zaprojektować. Pragnęła tedy wybrać subkomitet i ohoła do niego powołać także reprezentanta klubu demokratycznego, ale członkowie tego klubu oświadczyli z góry, że do subkomitetu nie wejdą.

Z rozczuleniem o tym objawie „wspólnej” pracy pisze *Słowo Polskie*. Czytamy tam: „Konserva doznała rozczarowania. Wyobrażano sobie, że wybór trzech delegatów klubu demokratycznego do komisyi już ich ugłaska i skłoni do czynnego udziału w pracy komisyi, a następnie i czynnościach komitetu centralnego. Tymczasem demokracja nie dała się wciągnąć na oszale słowa. Gdy ucyoniono wniosek wyboru ścisłego komitetu do sprawy statutu komitetu centralnego, oświadczyli oni, że wyboru do tego subkomitetu nie przyjmą. Wywołało to pewną konsternacyę. Większość chciała koniecznie mieć w subkomitecie także i członków klubu demokratycznego — i zarówno w prywatnych pogadankach, jak na posiedzeniu komisyi, wywierała silny nacisk w tym kierunku. Chciała widocznie, ażeby delegaci klubu demokratycznego samą pracą wspólną w subkomitecie już się zaangażowali, żeby czynny w tej robocie wzięli udział, a tem samem już sobie odwróci, jeżeli nie odciepli, to z pewnością bardzo utrudnili. To się nie udało.

„Pozytywa” niewygodnych świadków” widocznie członkom klubu demokratycznego najbardziej przypadła do smaku, skoro się z niej ani na krok zepchnąć nie dali. Komisyja zatem, zamiat subkomitetu, wybrała sprawozdawcę w osobie posła Skalkowskiego. Sprawozdawca ten przygotuje projekt statutu komitetu centralnego, a gdy projekt będzie gotów, każdy klub go otrzyma i będzie mógł, niezależnie od opinii swoich delegatów, o

wziąć decydującą uchwałę. Konserwatyści czują, że to odmówienie udziału w subkomitecie jest zapowiedzią tego, co dalej nastąpi. Sądzą, że łatwiej posłaby sprawa w niepamięć, gdyby czynny udział w komitecie członków klubu demokratycznego był zapewniony. Ale członkowie klubu nie mogą brać na siebie odpowiedzialności za komitet centralny i jego wszelkie czynności.

Gdyby członkom klubu demokratycznego nie była komisyja ofiarowała miejsca w subkomitecie, byłby powstał hałas, że liberalów nie dopuszczają się do „wspólnej” pracy — ale że im ofiarowano, więc odrzucili „wspólną” pracę, nie chcą przez to „brać odpowiedzialności za komitet centralny”.

Czy nie lepiej byłoby szersze powiadzić: nie chcą zrzekać się na przyszłość możliwości dalszego ujadania na komitet centralny i solidarności Koła Polskiego we Wiedniu?

Rozmowa z misją boerską.

Lwów 7 maja.

Misja boerska odpłynęła do Ameryki z Boulogne. Na odjeździe przewodniczący misji Fisher przyjął sprawozdawcę londyńskiego *Daily Express*, który go wypyttywał o cel podróży misji i jej życzenia.

— Jeżeliśmy — oświadczył Fisher — popadli w zatarg z narodem angielskim, to nie przeto, iżbyśmy z nim zwady kiedykolwiek szukali. Przybyliśmy tutaj dla wybadania, czyby nie dało się skończyć wojny. Ani naród angielski, ani my nie pragniemy jej, ale nas jednych i drugich zapalmano i wpędzono w wojnę planem, obmyślanym dla zrobienia interesów politycznych i finansowych.

— Ale ultimatum?..

— Ultimatum zostało wydane w tem świętem przekonaniu, że zgładzi nas postanowiono. Sądziłmy wówczas, że wszystkie nasze ustępstwa odrzucone zostały i że ostatecznieśmy ofiarowali, nie nie powstrzymał zamału ku zniszczeniu naszej niepodległości i zaboru ziem naszych i wedle tego przeświadczenia postąpiliśmy.

Dopiero potem oświadczył ku naszemu zdumieniu wasz lord Salisbury, że Anglii nie myślą o żadnym zabiorze terytorjalnym, a wasz minister kolonij (Chamberlain) powiedział w parlamencie, że w swojej depezy wrześniowej dzieńdziesiątych warunków naszych przyjął gotów. Gdyby te mowy ogłoszone zostały we wrześniu, a nie w październiku, to nigdy nie byłibyśmy ultimatu sformułowali.

Wobec tych więc — dodał Fisher — spólnych oświadczeń przybywamy, aby obaczyć, czyby nie dało się wojny zatamo-

Lwów. gal. towarzystwo muzyczne.

(Sezon muzyczny 1899/1900).

Dwójka r1a przed sobą zadanie lwowskie Galicyjskie Towarzystwo Muzyczne. Powinno się zająć wzorowo wychowywaniem młodzieży, muzykalnie uzdolnionej, nadawać jej zdolnościom muzycznym odpowiedni kierunek i nalezyoie ją zaopatrywać we wstępne wiadomości muzyczne, będące podstawą dalszego kształcenia się — a powtóre powinno mieć na oku kształcenie ogółu ośzoioi w muzyce już wykształconego, ośzoioi dopiero dokładniej się kształcącego, przez zapoznanie go z arcydziełami i zdobyczami literatury muzycznej.

Pierwsze zadanie pedagogiczne spełnia Towarzystwo Muzyczne przez utrzymywanie szkoły muzycznej (konserwatorium) a omówienie działalności tej szkoły pozostawiamy sobie na czas późniejszy. Dziś ograniczam się do rozpoznanie tej drugiej ośzoioi misyi Towarzystwa a mianowicie o ile ono pojmuję kształcenie publiczności muzycznej a zarazem, jak się stara o rozwój życia muzycznego u nas i czy umie mu nadać należyty kierunek?

Miarą wysokości muzycznego wykształcenia każdego miasta jest wykonywanie arcydzieł literatury muzycznej, jakoteż nowych zdobyczy z działy czysto instrumentalnej (dział operowy, który również jest miarą wykształcenia muzycznego, zostaje tutaj niekiedy w którym przedstawicieli muzyki klasycznej złożyli swe naj-

wyższe idee i utworowali drogę, po której tyle utalentowanych muzyków z rozmaitym planem dążyło i dążyć będzie do najwyższych celów. Wielkie produkcy orkiestralne są dla ruchu muzycznego niby rozkołysze, piękne drzewo dębowe, a wszelkie inne mniejsze produkcy orkiestralne, koncerty stowarzyszeń śpiewackich, popisy wirtuozów na tych lub owych instrumentach, spiewaków koncertowych i t. p. stosownie do wysokości artysty, są jakby ośsobami girlandowymi z papieru na naturalnej zieleni tego drzewa i bez większego wrażenia przechodzą. Wielkie produkcy orkiestralne są dla sali koncertowej tem samem, oem są tragedye klasyczne dla szerzej sztuki dramatycznej.

We Lwowie jest Towarzystwo Muzyczne jedyną instytucyą, która może wykonać utwory z działy czysto instrumentalnego i rzeczywiście też wykonywa. Wszystko, cośmy z tego działu we Lwowie słyszeli, jest prawie wyłącznie zasługą Towarzystwa Muzycznego. Jednakowoż nie da się zaprzeczyć, że z tą chlubną zasługą łączy się też inny obowiązek a mianowicie obowiązek wykonywania utworów tego działu w odpowiedniej ilości i w odpowiednim wyborze, któreby uwzględniły potrzeby publiczności i stopień ogólnego rozwoju muzycznego aż do czasów najnowszych.

Towarzystwo Muzyczne ma mieć przecież przed sobą cel dążenia do ideału sztuki. Dążyć do tego celu musi ono dwiema drogami: jedna dłuższa i trudniejsza t. j. stopniowo wytworowanie kultury miejscowej, a więc szepczenie wśród publiczności muzycznej ideału w historycznym jego rozwoju, od Pa-

lestriny i Bacha do Beethovena, Mendelssohna i Schumanna; druga zaś prosta przez zaznajamianie publiczności z dorobkiem najświetlejszej kultury europejskiej, a więc uwzględnianie muzyki dzisiejszej ze wszystkimi jej kwiatami, rozwiecznionymi w formie i ze wszystkimi jej owocami, ciepłymi w smaku, a więc od Berlioz, Brahmsa i Liszta aż do Brucknera, Mahlera, Wagnera i Ryszarda Straussa.

Przypatrzmy się bliżej, w jaki sposób Towarzystwo Muzyczne pojęło swoje obowiązki?

Przez przeciąg całego sezonu muzycznego 1899/1900 mieliśmy cztery produkcy czysto instrumentalne czyli tak zwane „koncerty Tow. Muzycznego” a mianowicie w grudniu, lutym, marcu i maju. Program tych koncertów obejmował następujące utwory: Beethovena uverture do „Koryolana” i czwartą symfonię B dur, Brahmsa serenadę D dur, Czajkowskiego koncert skrzypcowy, Fibicha sielankę muzyczną pt. „Wieczorem”, Griega tańce symfoniczne (2 razy), Mendelssohna symfonię szkocką, Mozarta uverture do „Fletu czarodziejskiego” i symfonię g-moll, Saint-Saens oratorium „Noel” Schuberta uverture „Rozamunda”, Schumann uverture „Genowefa” i Zelenkiego „romans” na woloncelę solową i „polonez” na orkiestrę. Dwa wieczory kwartetowe na razie pomijam.

Zestawiając szczegółowy program przekonujemy się najpierw, iż na cały rok mieliśmy tylko trzy (!) symfonie (Beethovena, Mendelssohna i Mozarta), jak gdyby był ich brak. Symfonie są przecież największą naszą

zdobyczą na polu muzyki czysto instrumentalnej i powinny one zajmować stałe miejsce na programie każdorazowego koncertu orkiestralnego, ze szczegółowem uwzględnieniem trzech najważniejszych przedstawicieli tego działu muzycznego, Haydna, Mozarta i Beethovena. Ze symfoników powinien wogóle ośzoioi zjawiać się na programie Beethoven aniżeli każdy inny kompozytor, a szczególnie powinien mieć pierwszeństwo przed nowymi kompozytorami, niedoroslými jeszcze do klasyków, a tem mniej mogącymi być do Beethovena przyrównywanymi. Mam tu na myśli powtórzenie „Tandów symfonicznych” E. Griega na dwóch z rzędu po sobie następujących koncertach Towarzystwa Muzycznego. Chociaż i sam holduję nowemu, modernistycznemu kierunkowi muzycznemu, do którego i Griega zaliczać należy, nie widzę mimo to potrzeby przy tak szczupłej (!!) ilości orkiestralnych produkcy i w tak krótkim przeciągu czasu na koszt Beethovena ustępować miejsca kompozycjom Griega. Wprawdzie wielkość talentu Beethovena wcale tem naruszona nie będzie, jeśli na cztery koncerty orkiestralne przypadają dwa razy Griega „Tandów symfonicznych” a tylko raz jeden (!) symfonia Beethovena, z których na wet w tym sezonie grana ozwarta (B dur), najslabsza z jego dzieł i ośzoioi symfonii, wyżej stoi od „Tandów symfonicznych” Griega, ale taki układ programu nie świadczy korzystnie o kierownictwie tych koncertów, a co więcej jest połączony z uszczerbkiem rozwoju naszego życia muzycznego wobec tak małej ilości koncertów orkiestralnych.

Korzystę, jaką się odnosi przez powtó-

rzeenie wspomnianej kompozycyi Griega, niczem nie jest wobec faktu, iż na cały rok słyszymy tylko jedną (!) symfonię Beethovena. Miał wprawdzie dyrektora Tow. Muz. na celu wystudowanie symfonicznego utworu (fantazyi) Beethovena, ale nagle musiała od tego zamiaru odstąpić. Jeśli więc brak (?) czasu nie pozwalał na wystudowanie innej symfonii Beethovena, to byłoby odpowiedniejszem powtórzyć ozwartą jego symfonię, raz już wystudowaną, albo nawet raczej powtórzyć, również w tym sezonie graną symfonię (g-moll) Mozarta, aniżeli bezpotrzebnie powtarzać Griega.

Dalsze zestawienie szczegółowego programu czterech koncertów wskazuje nam, że klasycy muzyczni zstąpieni byli czterema utworami, a to tylko dwaj klasycy Mozart i Beethoven; każdy z nich jedną symfonią i jedną uverture — trochę za skromne to wobec ilości ich arcydzieł klasycznych! Ale gdzie jest reszta klasyków jak Bach, Händel i Haydn? O nich Towarzystwo muzyczne ohyba nie zapominało?

Szkola romantyczna reprezentowana była symfonią Mendelssohna, Schumann uverture „Genowefa” (byłaby odpowiedniejsza uw. do „Manfreda”) wyjątkami z Schuberta „Rozamundy” i Brahmsa serenadę D dur, razem więc słyszeliśmy czterech kompozytorów. Wybór był zupełnie odpowiedni, któremu nie można niczego zarzucić.

(Dok. nast.)

Na sezon wiosenny i letni Materye wełniane, Batysty, Zephyry, Voile, Perkale, Satyny najmodniejsze

W wielkim wyborze poleca

MIKOŁAJ LUDWIG

Lwów plac Maryacki 1. 8.

wał. Oto cel, i cel jedyny naszej misji. Chocemy pokoju. Jesteśmy nawet wielki, straszliwy błąd popełnili, przypuszczając, że Chamberlain i Milner (gubernator Kaplandu) zgubili nasz postanowili: to czyż to błąd taki karygodny, aby bodaj nie spróbować położyć tamy zgubnym onego następstwom? Czyż był to taki błąd nie do wytłumaczenia, iżbyśmy zniweczeniem naszej niepodległości, zagładą republik naszych odpokutować go mieli? Może wy tak sądzicie, ale w swojej własnej sprawie żaden naród nie jest bezstronnym. Żądamy tylko uczciwego badania sprawy przez jaki trybunał bezstronny i z góry poddajemy się jego wyrokowi.

— My wszelako odrzucamy wszelkie wmieszanie się obcych.

— To nie nasza rzecz — odparł Fisher. Pojmujemy to zupełnie. Ale jeżeli istotnie pragniecie położyć kres wojnie, to nie trudno było porozumieć się względem takiego trybunału, z którego oby obyliby wykluczeni, a któryby obie strony za bezparteiálny uznaly. Koniec końców, jeżeli myśmy zblądzieli, to tem, żeśmy sobie cel polityki angielskiej wysnuwali z bardzo jasnych mów Chamberlaina, a nie z jego depesz niezrozumiałych, które to mowy, ciągle prawiąc o zwierzchnictwie Anglii na mocy upadłej konwencji z r. 1884, utwierdzają nas w najgorszych obawach.

— To są dawne historie. Ale co pan powiesz o przyszłości?

— Powiem tylko tyle, że szersze pragnienie przeskrozić dalszemu krwi rozlewowi ustępstwami, któreby nas przy używaniu niepodległości pozostawily. Nie możemy, nie wolno nam zrzec się nie strzeczamy się naszej egzystencji narodowej. Wszelkie kwestye, jak co do rekojmij, ośskodowania i t. d. ochnie oddamy pod orzeczenie bezstronnego trybunału. Zgódzicie się na to, a jutro broń złożymy. Jeżeli zaś na zniweczenie naszej niepodległości nastaje i wszelkie warunki — z wyjątkiem wyznaczenia nas z pomiędzy narodów — odrzucacie; to wojna pociągnie się dopóty, dopóki jednego męża, jednego naboju nam stanie. I pod tym względem ludzi się nie należy.

Wy jesteście wielkim państwem, my drobnym ludem. Ale od siedmiu miesięcy walczymy o wolność naszą przy Bożej pomocy szczęśliwie, niżemy się spodziewać, żeśmy nie mamy pomiędzy nami jednego, któryby nie był zdeterminowanym, raczej siedm lat dalej wojować, niż podpisać wyrok śmierci naszych republik. Oto, co mamy Anglii do powiedzenia. Pragniemy pokoju i zawsześmy go pragnęli. Powiastka, jakobyśmy wielkie zarządzenia ofensywne poczynili byli i szeroko rozgłoszony spisek dla wypędzenia Anglików z Afryki uknuli, jest nędznym kłamstwem, które radziłyśmy, aby wasz lord sędzia najwyższy sądownie zbadał.

— A dlaczego panowie udajecie się do Ameryki?

— Zawsze jeno szukają pokoju. Ameryka jest na dobrej stopie z Anglią i Amerykanie mają zaufanie do wyroku sądu polubownego. Interwencya ich może być tylko pokojowa. Nie pragniemy żadnej dalszej wojny. Aż nadto napatryliśmy się jej w naszym kraju. A przede do dobrych usług przyjacielskiego obcego państwa zaprawdę odwołać się można, aby rozlew krwi zatałmował pokojem zaszczytnym i trwałym. Pokój! — oto czego żądamy, to nasze pierwsze i ostatnie słowo! — zakończył przywódca mieli boerskiej.

Po raz pierwszy misya boerska odesłania tu przed publicznością charakter swego zadania. Czy z pewną otuchą jedzie do Stanów Zjedn. wątpią powszechnie. Posel transvaalski Leyds, pogębnawszy się z misją w Amsterdamie i powróciwszy do Brukseli, wyznał, że wszelka nadzieja interwencji jest wykluczona. W Europie nie próbowała nawet misya zapukać do moarstw, jakoteż i w Waszyngtonie nie ona nie wskóra.

Miasta amerykańskie zgötują deputacyi okazałe, serdecznie przyjęcie, jakoż już została do Bostonu zaproszona. Kandydat demokratów do prezydentury, Bryan, oświadczył wprawdzie w Chicago, że stronnictwo jego gorąco sprzyja Boerom i jeżeli dojdzie do steru, to w myśl uchwał konferencyi haagskiej rząd Stanów Zjednoczonych odda się im na „dobre usługi“.

Ale Mac Kinley pozostanie prezydentem jeszcze rok prawie, a tak długo czekać Boerzy nie mogą. Już przed wyjazdem misji do Ameryki oświadczył waszyngtoński minister spraw zagranicznych Hay, że przyjmie misję z całą grzecznością, jak każdego znakomitego gościa, ale kompetencyi do układów jej nie przynasa.

Tymczasem znowu się zachmurzyły widoki Boerów na polu wojny. Brandford załęży Anglię też walki, zmusiwszy Boerów zabiegać o boków do ustąpienia. A jeżeli prawda, że jakiś oddział angielski przekroczył rzekę Vaal, to Anglię stanęły już na granicy Transvaalu. Ale to rzecz absolutnie niemożliwa; to widocznie pomyłka i mowa jest nie o rzecze Vaal, ale Velt, która płynie na północ od Brandfortu i pod Engelbrechtom wpada do Vaalu.

SEJM.

Posiedzenie wieczorne.

Ubiele sprawy.

Na wieczornym posiedzeniu zabrał przedewszystkiem głos p. Stadnicki i postawił następujący wniosek formalny:

Sprawozdanie komisji agrarnej, dotyczące wniosku p. Potoczka, wniosku p. Hupki i rezolucyj, dających do zmiany prawa spadkowego odstępuje się wydziałowi kraj. do zbadania i zdania z tego sprawy.

Wniosek ten okazał się kompromisem, uzyskanym po długich pertraktacjach. Przekazywał on wydziałowi krajowemu nietylko same wnioski i rezolucye, ale i sprawozdanie komisji agrarnej z tych wniosków. Ponieważ zatem niczego nie przesądzał, przeto wszyscy zapisani jeszcze do głosu mowy zrzekli się go, a gdy sprawozdawca p. Pilat w krótkiej przemowie nazwał jeszcze ranne wywody p. Vayhinga o niepatrytyzmie „pamięć“ niewłaściwym wystąpieniem i wypływającym z nieznamomości dziejów i gdy Vayhinger wniosek swój przejął do porządku dziennego nad wnioskiem p. Hupki cofnął — jednomyślnie propozycję p. Stadnickiego sejm przyjął.

Dla włościan Zielony.

Wniosek p. Góluchońskiego, aby wydział krajowy porozumiał się z rządem co do pomocy finansowej dla włościan z Zielony nad Zbruczem na kupno gruntów po tej stronie rzeki — na wniosek komisji budżetowej polecił sejm wydziałowi wykonać do najbliższej sesji sejmowej.

Kolej Tarnopol-Zbaraż.

Z referatu p. Viviena uchwalił sejm szereg wniosków, zawierających polecenie do wydziału krajowego i rezolucye do rządu w sprawie budowy kolei z Tarnopola do Zbaraża.

Z kolei polecił sejm wydziałowi krajowemu opracować zmianę ustawy konkurencyjnej tak, aby zabezpieczyła byt diaków, dalej uchwalił także zmiany statutu banku krajowego, żeby mógł dawać długoterminowe pożyczki spółkom wodnym; petycyę wsi z pod Złoczowa w sprawach drogowych przekazał wydziałowi krajowemu i wsi z nad Tyśmienicy w sprawach tamtejszych rządowi. Dalej w pośpiechu bez zastanowienia uchwaliło polecić wydziałowi krajowemu poczynienie przygotowań do otwarcia fruskiego gimnazjum w Stanisławowie — przyjął sejm sprawozdanie wydziału krajowego ze spraw górniczych — uchwalił rezolucję do rządu, aby zabronił urzędnikom podatkowym agitować a członkami komisji podatkowych miało być tylko ludzi niezawisłych — przekazał wydziałowi krajowemu do zdania sobie sprawy z petycyi związku sto warz. zarobkowych — tak samo petycyę p. Bzappy o poparcie kolei z Borysławia do Schodnicy — p. lecił sejmowi poczynić kroki węgane do budowy kolei z Brzeżan do Potutor — odstąpił wydziałowi krajowemu petycyę kilku wsi o starostwo w Łezajsku — upoważnił wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki 60.000 k. na gmach szpitala samborskiego — i wreszcie wezwał rząd do zniesienia cen telegramów do Rosyi i do zniesienia kaucyi za telegramy.

Zamknięcie sesyi.

W tej chwili zabrał głos namiestnik hr. L. Piniński i oświadczył, że z upoważnienia cesarskiego zamyka sesję sejmową.

Potem marszałek w krótkiej przemowie rzekł, że pod smutnym wrażeniem zamykania sesyi, bo rząd ani nie dokonał sanacyi finansowej krajowych ani nawet nie dał przyrzeczenia, że ją zalewiał. Nikt ośobiście temu nie winien, ale kraj miał prawo spełnienia się swych życzeń spodziewać, jeżeli zaś rząd zapowiedzi i obietnic swych jak najrychlej nie spełni — w kraju będzie się musiała zrodzić niechęć i zwątpienie.

Niemniej smutno jest, że sejm nie mógł załatwić wszystkiego co miał do załatwienia. Wydział krajowy świadom jest tego, jak wielkie zadanie sejm na jego barki włożył, przekazując mu załatwienie tak wielkich spraw, jak wnioski agrarne i reformy gminnej — wydział krajowy też dołoży starań, aby je jak najlepiej załatwił.

Marszałek dodał, że co się tyczy reformy gminnej, to wnioski jej dotyczące mają wiele punktów wspólnych, a przedewszystkiem ten, że uznają za błąd zasadniczy r. 1866 naszego ustroju rozdział gminy od dworu. Zdaniem marszałka przedewszystkiem ten błąd usunąć należy.

W dalszym ciągu przemówienia zaznaczył marszałek, że niedługo obchodzić będzie wesechnia Jagiellońska pięćdziesiąty jubileusz. Otóż pierwszym życzeniem złożonym wesechnicy będą życzenia sejmowi.

W końcu wznosił hr. Badeni okrzyk na cześć cesarza, który izba trzykroć powtórzyła.

Po upoważnieniu marszałka przez izbę, aby ten imieniem kraju i sejmowi złożył życzenia cesarzowi w dzień 70-ty rocznicy jego urodzin — zasiadał głosu ks. Sanguszko i podziękował marszałkowi i wice marszałkowi ks. Cechowiczowi za przewodnictwo, a na-

miestnikowi za poparcie prac sejmowych i życzącami miłości.

Marszałek podziękował za te słowa imieniem swoim, ks. biskupa Czechowicza i hr. Pinińskiego.

To samo powtórzyło się po rusku. Dziękował imieniem Rusinów p. Barwiński.

O godz. trzy kwadrans na 10 posłowie opuścili salę sejmową — i sesya tegoroczna została zakończoną.

Z izby sądowej.

(Proces wielicki).
(Tel. „Gaz. Nar.“)

Kraków 7 maja.

Na początku dzisiejszej rozprawy przewodniczący stwierdził, że polioyi nic nie wiadomo, aby odbywał się mialy jakiegokolwiek orgie w domu na ulicy Floryańskiej nr 16, gdzie miały mieszkać przyjaciółki Nowackiego. Następnie przedłożył swe orzeczenie rozpoznawca rachunków, radca rachunkowy namiestnictwa p. Salik. Twierdzi on, że kasa wielicka straciła w dziale wekslowym 282.448 kor. 16 g. — w dziale hipotecznym 58.229 k. i 32 g. a w ogóle 385.673 k. i 58 g. Rzeczoznawca orzekł również, że nie jest wykluczone okazanie się dalszych strat. Obrońcy już w czasie przemawiania p. Salika, bardzo gwałtownie atakowali jego elaborat.

KRONIKA.

Lwów, dnia 7 Maja.

Konflikata. Z powodu, że w sobotę późnym wieczorem skonflikatowana została *Gazeta Narodowa* i przy tej sposobności zabrano także niedzielny dodatek, przeto niektorzy prenumeratorowie go nie otrzymali. O ile administracya mogła się w danej chwili zorientować, kto do datku nie dostał — dziś go wysłała. Gdyby jednak kto z naszych prenumeratorów numeru tego nie otrzymał — prosimy w drodze reklamacyi bezpłatnej o to się zgłosić.

Uroczystość „Królowej Korony Polskiej“ przypadająca na wczorajszą niedzielę, obchodzono bardzo uroczysto w lwowskim kościele św. Maryi Magdaleny, a to dlatego, bo katedra łacińska obecnie z powodu zgonu śp. arcybiskupa Morawskiego znajduje się w głębokiej żałobie. Bardzo piękne i patryjotyczne kazanie wypowiedział ks. Stopczyński a podczas sumy śpiewał artysta opery lubelskiej p. Fedyczkowski z akompaniamentem prof. Urbanka na organach.

Dla uczczenia Konstytucyi 3 maja uroczystość towarzyszywo im. Kilińskiego wspólnie z towarzystwem „Szkoly Ludowej“ w niedzielę popołudniu we Lwowie zabawę ludową, w skład której wchodziły tańce przy dźwiękach „Harmonii“ gra w „koło szczęści“ kupowanie centowych losów na wygrana w postaci beczki piwa itp. Podczas zabawy wygłosił p. Baczyński mowę na temat konstytucyi 3 maja, a o zmierzchu urządzono korowód z pochodniami ślimakiem na szczyt kopca „Unii Lubelskiej“ co bardzo ładny sprawiło widok.

Odszażenie. Z Wiednia 7 bm. telegrafują nam: *Urszowa Wiener Zeitung* ogłasza: Cesarz nadał lwowskiemu prokuratorowi skarbu, radcy dworu drowi Wiktorowi Kornowi krzyż kawalerski orderu Leopolda z uwolnieniem od taksy.

Przed zwłokami śp. ks. arcybiskupa Morawskiego odprawili w niedzielę ks. arcybiskup Isakowicz uroczystą sumę, ale z powodu niedzieli nie w szatach żałobnych.

Ks. arcybiskup Morawski oprócz dwóch tysięcy koron zapisanych testamentem na budowę nowej kościoła we Lwowie, który ma stanąć na placu Solarni pod wezwaniem św. Elżbiety, przeznaczył jeszcze na ten cel 50.000 koron złożonych na książeczce kasy oszczędności.

Pogrzeb ks. arcybiskupa Morawskiego. Już od godziny 5 rano odbywały się w niedzielę u wszystkich ołtarzy kościoła archikatedralnego msze żałobne za duszę śp. ks. arcybiskupa Morawskiego. Około godziny ósmej odprawiono „officium defunctorum“, poczem nastąpiły panachidy, odprawione przez ks. biskupów Czechowicza i Szeptyckiego. O godzinie 9 rano rozpoczęła się wielka msza śpiewana, celebrowana przez ks. arcybiskupa Hryniewieckiego. Następnie wstąpił na ambonę ks. kanonik Walega i wygłosił żałobne kazanie na temat: „Błogosławieni ci“!

Po kazaniu, którego tysiące pobożnych wystuchali i odpiewaniu „Castrum doloris“ zdjęto trumnę ze zwłokami z katefalki. Tymczasem gęli się gromadzić naczelnicy władz, jenerałioya, bractwa z chorągiewami, dalej od kościoła katedralnego wzdłuż ulicy Teatralnej, placu Maryackiego, Halickiego, Bernardyńskiego i ulicy Czarnieckiego, którzy miał się posuwać kondukt pogrzebowy, stanęły szpalery złożone ościę z młodzieży szkolnej. Na ulicach tych pałity się latarnie.

Po godzinie 11 uderzyły dzwony katedralne i olbrzymi kondukt ruszył z przed katedry. Na czele szli prebendaryusze zakładu ubogich, potem korpus weteranów z orkiestrą a potem bractwa z chorągiewami i insygniami, zakony i nieprzebrane zastępy duchowniastwa obu obrządków oraz klerycy polscy i ruscy. Przed samym rydwanem postępowały deputacje dyocesyjne, lwowska rada miejska, kanonicy i jedenastu biskupów obu obrządków w ornatach, mitrach i z pastorałami w rękach. Za nimi szła posuwał się rydwan żałobny zaprzęgnię w ostere konie, wiozący trumnę ze zwłokami, a tuż za nim roduństwo zmarłego. Za roduśnią na czele przedstawicieli władz rządowych i krajowych szli: namiestnik i marszałek krajowy oraz jenerałioya i delegaci wszystkich stacyonowanych we Lwowie gatunków broni.

Góra karmelioka i góra, na której stoi pałac arcybiskupi, były literalnie pokryte ciałami, które z pośród świeżej wiosennej zieleni przylgaly się żałobnemu pochodowi. Wazystkie okna kamienic, położonych na ulicach, któremi pogrzeb przechodził, pełne były ludzi.

Mimo ogromnych mas porządek przez cały czas pogrzebu panował wzorowy. Zmiał tylko z gorąca jeden z uczniów gimnazyalnych, stojących szpalerem wzdłuż ulicy Teatralnej, ale wzięty w opiekę przez jednego z nauczycieli, wkrótce przyszedł do siebie.

Kondukt ten był tak długi, że w chwili gdy rydwan ze zwłokami ruszał z przed katedry, ozoło konduktu znajdowało się już prawie pod samym arcybiskupim pałacem. Przez całą drogę oprócz pieśni żałobnych, śpiewanych przez duchownych, prowadzących kondukt, śpiewał chóór kleryków ruskich, a na przemian z nim grała marsze żałobne orkiestra korpusu weteranów.

Około godziny 12½, wnieśli księża proboszczowie, przeważnie przybyli z prowincyi, na własnych barkach zwłoki do kościoła seminarzyckiego św. Piotra i Pawła i po odprawieniu egzekwii, pochowano zwłoki w podziemiach tego kościoła.

Pogrzeb skończył się około godziny pierwszej.

Pogrzeb śp. p. metropolity Kulowskiego odbył się, jak już donosiliśmy, we wtorek rano. Z powodu, że ceremonialny pogrzeb metropolity jest bardzo długi, rozpoczęła się pogrzeb już o godzinie 6 rano — kondukt żałobny nie wyruszył jednak z cerkwi św. Jura przed, aniżeli około godziny 12 w południe. Ze względu na odpust przypadający na niedzielę, jako dzień św. Jerzego zjechało się mnóstwo włościan.

Administratorem gr. kat. archidiecezyi lwowskiej wybrała kapituła ks. mitrata Bieleckiego, zarząd dóbr objął ks. kanonik Osapełski. Zmarły ks. Kulowski pozostawił dwie siostry starszyszy, z których jedna jest wdową, druga żoną emerytowanego nauczyciela ludowego, a nadto brata, Leona Kulowskiego, lekarza w Bolesławiu.

Zwłoki ks. metropolity Kulowskiego spoczywają już w kaplicy pałacowej. Na niewysokim katefalku, ozdobionym kwiatami i rzeźbionym oświeconym, w skromnej czarnej metalowej trumnie, nad którą wznosi się krzyż papieski, śp. ks. Kulowski leży w pontyfikalnych szatach, z mitrą na głowie a z krzyżem w rękach.

Żadnego nabożeństwa żałobnego za duszę śp. metropolity nie było w niedzielę ze względu na uroczystość kościelną grecko-katoliicką św. Jerzego. Ks. mitrat Bielecki odprawił tylko w niedzielę rano „pominalnoje bogosłuszenie“. Nawet katedr. św. Jerzego ze względu na odpust nie jest przybraną w żałobę.

Jedynie tylko trona metropolitalną, po którego bokach stoi krzyż i pastorał, odkryty jest kirem.

O godz. 5 po południu przed zwłokami zmarłego metropolity ks. kanonik Pakiż odśpiewał „Parastas“.

Dois ma być otwarty testament śp. ks. metropolity Kulowskiego.

Zwłoki śp. metropolity Kulowskiego przeniesione na omentarz Łyczakowski, spoczną w grobowcu gr. kat. kapituły metropolitalnej.

Standar lwowski „Cytelnia kolejowej“ poświęcił w niedzielę o 1½, 10 rano po mszy św. odprawionej przez ks. prof. Stopczyńskiego w kościele św. Maryi Magdaleny ks. arcyb. Isakowicz. W południe dostojny pasterz był na „święconem“ w tem towarzysztwie.

Z miasta. Posłowie sejmowi opuścili nasze miasto jużto zaraz w sobotę w nocy, jużto wczoraj, zjechało natomiast do Lwowa mnóstwo księży, co dało się już zauważyć w czasie niedzielnego pogrzebu ks. kan. Pawłowskiego.

Od środy zaczął panować we Lwowie ze względu na przejezdnych pustki — dopiero w czasie wyśogów ożywi się znowu miasto nasze.

Niedziela odznaczała się bardzo ciepłą temperaturą a prawdziwie majowy deszcz spadł dopiero o północy.

Śienkiewicz w czasie pobytu swego we Lwowie odznaczał szczególniejszą przyjaźnią znanego powieściopisarza i redaktora *Gaz. Lwowskiej* p. Adama Krechowickiego. Onegdaj prosił go, aby go zawiózł do jednego z najlepszych atelier fotograficznych. P. Krechowicki zawiózł go naturalnie go atelier „Mary“ i tu Śienkiewicz obdarzył go dowodem wielkiej serdeczności, zniżwając go do fotografowania się razem. Zegajając się po śniadaniu u p. Liberata Zajączkowskiego przed wyjazdem na dworzec, rzekł do zebranych: „Na pożegnanie powtarzam jeszcze raz słowa, które powiedział mój szczerzy przyjaciel i znakomity kolega Krechowicki: Kochajmy się!“

Kiedy Śienkiewicz znowu przybędzie? Śienkiewicz śzegnął na dworcu także prezydent miasta p. Malachowski, który przypomniał znakomitą powieściopisarzowi nasze mu, iż przybyłoby przybyć do Lwowa na otwarcie nowego teatru miejskiego. Śienkiewicz ponownie zapewnił prezydenta, iż byłoby to jego gorącym życzeniem.

Również w rozmowie z p. Albertem Szkowronem, znanym kupcem tutejszym i właścicielem hotelu Europejskiego, Śienkiewicz ścisłając mu dłoń powiedział: Prawdopodobnie zobaczymy się w czasie otwarcia teatru miejskiego — już dziś zamawiam sobie na ten wypadek pomieszkawie w hotelu Europejskim.

Jak wielką oziół są wszyscy przejeści dla Śienkiewicza, dowodem tego fakt, iż po wywiezieniu z pod nr. 29 hotelu Europejskiego rzeczy Śienkiewicza, cała służba rzuciła się do pokoju tego, aby pochwytyć na pamiątkę jakąś przuczoną wstążkę, kwiatek zwiędły itd.

Na śędziów przysięgłych w III kadencji br. rozpoczynającej się 14 bm. wylosowani zostali: Schmidt Wł. księgarz, Lewiński Jan właśc. realności. Schmidt Edmund wł. folw., Poturak Markus wł. cegielni, Bieleński Kar. ssewo, Reiner Samuel przemysłowiec,

Dank Markus wł. realn., Cybulski St. architekt, Bram Dawid dzieł. dóbr, Beer Abraham dzieł. folw., Humiecki Michał wł. realn., Gotlieb-Hasslakiewicz Henryk wł. dóbr, Wojatycki Józef rzeźnik, Parnass Rafał wł. dóbr, Gorczyca Fr. urz. zakł. w Kulparkowie, Blum Salomon kupiec, Vogel Mojżesz J. kupiec, Müller Edward wł. realn., Kisielski Wł. dzieł. dóbr, Kotarski Józef dzieł. dóbr, Hüller Markus dzieł. dóbr, Getritz Aleks. intrologator, Mrasek Bron. piekarz, Filipowski Juliusz wł. dóbr, Nawrocki J. wł. realn., Barszczewski J. wł. realn., Bursztyn S. wł. realn. Jakubowski Wł. wł. realn. Pillerdorf Samuel przemysłowiec, Klimkiewicz Szymon wł. realn. Chyliński Fr. wł. realn. Bindel Baruch przedsiębiorca, Buchstab Rubin kupiec, Udrycki Aleks. wł. realn. Gertel Aron propinator, Kurowski Feliks wł. folw. — Jako przysięgli zastępcy: Appermann Herman kupiec, Rappaport Arnold aptekarz, Schön Adolf wł. realn. Weltze Michał urz. zakł. dla handlu i przem. Tokarski Stan. zastępca notaryusza, dr. Dybowski Benedykt, profesor uniwersytetu, dr. Koliszer Karol urz. Banku hip. Frankowski Kaz. rzeźnik, Tooczyński Józef wł. realności.

Ze sfer poetycznych. Galicyjska dyrektora poczt i telegrafów przeniosła oficyałów pocztowych Karola Słoińskiego ze Stanisławowa do Lwowa, Adolfa Gansa z Podwołoczysk do Krakowa i Władysława Faliszewskiego z Chrzanowa do Nowego Szoza, a asystentów pocztowych Jarosława Siengalewicza z Żółkwi do Brzeżan i Jerzego Feciaka z Tarnopola do Żółkwi.

Na listę adwokatów lwowskich został wpisany dr. Zygmunt Mileński.

Zapowiedź osiedlenia się dra Gałęzowskiego, paryskiego okulisty we Lwowie, okazała się mylną.

Pogrzeb śp. ks. kan. Pawłowskiego odbył się w niedzielę po południu. Zwłoki śp. ks. Pawłowskiego przeniesione do kościoła katedralnego i złożono na drugim katefalku — na jednym już bowiem spoczywają zwłoki ks. arcybiskupa Morawskiego. Tam też odpiewali *castrum doloris* i egzekwie: ks. biskup Cechowicz wedle obrządku ruskiego, ks. arcybiskup Isakowicz wedle obrządku ormiańskiego i ks. arcybiskup Hryniewiecki wedle obrządku rzym. kat. Następnie zwłoki złożono na karawanie i żałobny pochód ruszył na omentarz Łyczakowski. Pochód otwierali bractwa katedralne, a po nich szły sieroły i zakonny męskie i żeńskie, kler łaciński, alumnicy ruscy, którzy podczas pochodu śpiewali, a dalej kapituły wszystkich trzech obrządków. Kondukt prowadził ks. arcybiskup Isakowicz ks. mitrat Bielecki i ks. arcyb. Hryniewiecki. Za trumną prócz krewnych szli radni miejscy, wysi urzędnicy różnych dykasterji i tłum wiernych.

Na schronisko brata Alberta, zapisał śp. ks. kan. Pawłowski cały swój majątek, zrobivszy ustnie testament w obecności ks. arcyb. Isakowicza i ks. infułata Zabłockiego. Majątek ten po potrąceniu kosztów pogrzebu, wynosił 8000 zł. Nadto zapisał śp. zmarły 500 zł. swemu służącemu.

W pogrzebie śp. Koziembrodzkiego, który odbył się w niedzielę w Chlebowie wzięło udział prócz duchowieństwa obu obrządków, liczne gromy posłów i obywatelstwa z namiestnikiem hr. Pinińskim na czele a nadto tłumy ludu. P. namiestnik hr. Piniński powrócił do Lwowa w poniedziałek wczesnym rankiem.

Stanisławowska „Rodzina“ miała w niedzielę walne zgromadzenie pod przewodnictwem wiceprezesa p. Welichowskiego. Stowarzyszenie to, mające za cel wzajemną pomoc rezydentów i przemysłowców posiada około 190.000 kor. majątku, a w roku ubiegłym udzieliło zapomóg wdowom i sierotom a nadto stypendyów dla młodzieży rezydentów w sumie około 5.600 kor. Z wyborów prezesem wyszedł ordynat Czarokowski-Golejewski, a wiceprezesami p. Jan Welichowski i Bolesław Mikuliński ze Lwowa, którego to ostatniego zamianowano też członkiem honorowym „Rodziny“ stanisławowskiej.

Dwaj geolodzy krakowscy — jak nam 7 b. m. telegrafowano z Krakowa — a mianowicie dr. Henryk Walter i docent Grybowski powrócili z Syoylii dokąd jękdziili badać tereny naftowe.

Niezwykła ulewa. Z Krakowa donoszą: W piątek popołudniu przeszła ponad Krakowem silna ulewa, która pomiędzy Krakowem a Zabierzowem przybrała rozmiary urwania się chmurny; woda podmulila tam tor kolei północnej na przestrzeni 200 metrów, tak że pociąg osobowy idący do Krakowa musiał stanąć przed Zabierzowem. Wysłano ostrzeżenie do prezydenta Friedleina, że woda może przerwać wał i wylać się nałobnia. Zarządono środki ostrożności. Niebezpieczeństwo minęło.

Wymiana pieniędzy. Kantor wymiany pieniędzy w Granicy dotychczas urzędowanie nie istniał, a prawem zwyczajnym w salach pasażerskich i wagonach wymianę tę załatwiali Manaches, mieszkawie Chrzanowa galicyjskiego, który operował tam wraz ze swoim synem od chwili istnienia stacyi Granica. Manachesa w r. z. zamordowano, więc po jego śmierci w westybulu dworca w Granicy urządzono kasę wymiany pieniędzy, obecnie zaś wymianę tę ujęto w prawidłowe formy. Prawo zajmowania się operacyami wekslarzskimi nabył p. Kietowski, zobowiązując się wymiany walut obcych po kursach bieżących, nie niższych jak w Warszawie i w Krakowie przyzocz na śądanie interesowanym wydawane będą rachunki.

Ze Stanisławowa piszą nam: W kwestyi wyboru posła do rady państwa w miejscy dr. Billińskiego waży się obecnie szanse między dr. Bronisławem Łozińskim a adw. dr. Doboszyńskim. Ten ostatni zdaje się na razie mieć szansa więcej, jakkolwiek nie można utrzymywać, iż i dr. Łoziński ma spory zastęp zwolenników. Wątpi należy, aby kandydaci porozumieli się ze sobą i prawdopodobnie, choć wybór naznaczony jest dopiero na 25 bm., rozegra się tu ostra walka wyborcza. Obaj kandydaci zapewniają, że wstąpią do Kola Polskiego i uznają potrzebę solidarności polskiej delegacyi we Wiedniu.

Z Kałusza piszą nam: W weszłym tygodniu ubył nam jeden dzielny pracownik na

niwie obywatelskiej. Zmarł Maciej Kunaszowski, były dyrektor gal. towarzystwa kredytowego ziemskiego, mąż dużej wiedzy i niezwykłego serca i umysłu. Na pogrzeb zasłużonego tego męża, który z 88 lat swego życia, poświęcił co najmniej dwie trzecie dla pracy obywatelskiej, zeszło się mnóstwo ludzi umiających jego cichą pracę cenić. W cerkwi przed wyniesieniem zwłok serdecznie przemówił ks. prob. Orozyński a nad grobem właściciela dóbr Siwki w wymownych słowach zasługi jego skreślił poseł Kazimierz Rojewski.

Pożar Radomyśla. Donoszą z Radomyśla nad Sanem, że całe miasto stoi w płomieniach, 140 domów już spłonęło.

Jubileusz wszechwładcy Jagiellońskiej. Telegrafowano nam 7 b. m. z Krakowa: Rada szkolna zarządziła, aby dzień 7 czerwca obchodzony był uroczystością także w gimnazjach, jako dzień uroczystości jubileuszowych wszechwładcy Jagiellońskiej. Gimnazja i seminaria nauczycielskie galicyjskie wysłały delegatów. Z seminarium lwowskiego mekiego przybędzie dr. Karol Nittmann, z żeńskiego dr. Zuliński. W dniu 7 czerwca nie będzie nauki w szkołach ludowych i średnich w Krakowie i na Podgórzu. Szkoły średnie wystąpią „in corpore”. Z uniwersytetu kopenhaskiego przybędzie 2 delegatów, a mianowicie profesor historii Jan Streinstrop oraz profesor Wilhelm Thomson. Wczorajszy wiec akademicki nohwalili wydelegować dwóch akademików, z których jeden wygłosił po polsku mowę na odsłonięciu pomnika kopernikowskiego, drugi po łacinie w kościele św. Anny.

Dotychczas zgłosiły swój udział gimnazja: tarnowskie delegat prof. Leniek, nowosądeckie dyr. S. Rzepiński, wadowickie prof. Kumowski, strzyżskie dr. Petelenz, jasielskie dyr. Józef Słowiński i buczowski prof. Zych, seminarium nauczycielskie tarnowskie p. Tadeusz Czajkowski, rzeszowskie ks. Wawrzyniec Pilszak, szkoła realna tarnowska p. Trochanowski.

Katastrofa kolejowa. Z Paryża 7 bm. telegrafowano nam: Na stacji Chavilly w bliskości Wersalu zdarzył się wczoraj dwa pościgi. Dwie osoby zostały zabite, 20 osób jest rannych.

Uwięziono w Paryżu niejakiego Koschera, podejrzanego jako sprawcę pożaru, którego ofiarą padł kościół w Aubervilliers.

Pierwsza doktorka filozofii. Na uniwersytecie wiedeńskim odbyła się pierwsza promocja doktorów filozofii hr. Gabryeli Wartensleben. Rektor rozpoczął przemówienie od słów: „Clarissima domina candidata”. Pani Wartensleben jest rozwódką, liczy lat 30. Ojciec jej był wyższym urzędnikiem ministerialnym, matka była córką Mayerbeera.

Z uniwersytetu insbroskiego. Z Insbroska 7 bm. telegrafują nam: W niedzielę został tu w obecności arcyks. Eugeniusza uroczysto poświęcony i oddany do użytku nowy budynek na wykłady uniwersyteckie chemii i farmakologii. Przemawiał najpierw namiestnik, oddając budynek władzom uniwersyteckim, a następnie rektor uniwersytetu.

Z powodu pogrzebu Munka. który naznaczono na środę, uchwalili sejm węgierski — jak nam z Budapesztu 7 bm. telegrafowano — nie mieć w tym dniu posiedzenia.

Towarzystwo muzyczne odbędzie walne zgromadzenie w sobotę dnia 12 maja br. o godz. pół do 7 po południu w sali Domu narodnego.

Dr. Wilhelm Blader, adwokat krajowy, przeniósł swoją kancelaryę z Krakowa do Wiednia, z siedzibą tamże i Kaerthnerstrasse 19.

Z Kasya miejskiego lwowskiego. Zwyczajne walne zgromadzenie członków kasya miejskiego za rok 1899 zwołane zostało na sobotę 19 maja br. 8 wieczorem.

SYTUACJA.

(Tel. „Gaz. Nar.”)

Wiedeń d. 7 maja.

Rady ministerialne odbywają się obecnie codziennie. Zapewniają, iż rząd przedłoży parlamentowi także projekt budżetu na półrocze roku bieżącego. Projekt budżetu, wydany przez Witteka na podstawie paragrafu 14 kończy się z dniem 30 czerwca br. Również donoszą, że projekt ustawy językowych zakomunikowane już zostały posłom czeskim i niemieckim. Zawiera ona trzy przedłożenia a to ustawę językową dla Czech, drugie co do używania języka na Morawie a wreszcie co do utworzenia starostw w Czechach.

Lubiana 7 maja.

W sejmie przyszło na sobotnim ostatnim posiedzeniu do zajęć podczas obrad nad przedłożeniem rządowemu o krajowej radzie kultury zaprowadzanej zamiast dotychczasowego towarzystwa rolniczego, które uznano za instytucję nieodpowiednią już w obecnych zmieniających stosunkach. Przeciwko tej ustawie protestowali Słowianie i nawet słowiańskie stronnictwo klerykalne opuściło salę sejmową. Ustawę przyjęto, poczem po przemówieniach końcowych sesja sejmowa została zamknięta okrzykiem na cześć cesarza.

Wiedeń 7 maja.

Powszechne panuje zdanie, że Czesi po stanowią w wtorkowym posiedzeniu swego klubu trzymać się taktiki obstrukcyjnej a w takim razie rada państwa niebawem została by rozwiązana.

Praga 7 maja.

Młodoczeskie radykalne *Narodni Listy* donoszą, jakoby istniał antagonizm między ministrami Gołuchowskim a Koerberem i jakoby Gołuchowski w razie nieudania się Koerberowi przywrócenia normalnych stosunków parlamentarnych, oświadczył się na powołanie na prezesa gabinetu ks. Fürstenberga. Wiadomość ta zdaje się być taktyczną

walką *Narodnich Listów* przeciwko Koerberowi.

Cesarz w Berlinie.

(„Tel. Gaz. Nar.”)

Berlin 5 maja.

Cesarz Franciszek Józef nadał cesarzowej Augustie Wiktorii, księżnej Henrye i księżnej Teodorze Szlezwicko-Holsztyńskiej wielkie krzyże orderu Elżbiety. Udzielił także innym księżtom wysokich orderów. Kanclerz Hohenlohe otrzymał brylanty do orderu św. Szczepana a minister skarbu Miquel wielki krzyż orderu św. Szczepana.

Berlin 5 maja.

Cesarz Franciszek Józef ofiarował dla ubogich miasta Berlina na ręce starszego burmistrza Kirschnera sumę 15.000 marek, dalej rozdzielił dla szpitala cesarskiej Augusty 2.000 marek, dla policjantów berlińskich 2000 marek, dla szpitala i kościoła św. Jadwigi, tudzież dla austro-węgierskiego Towarzystwa wzajemnej pomocy także po 2.000 marek. Różni dostojnicy państwowi otrzymali wysokie dekoracje i cenne prezenty. Starszy burmistrz Kirschner otrzymał krzyż komandorski do orderu Franciszka Józefa z gwiazdą. Ambasador niemiecki w Wiedniu książę Eulenburg fotografuje cesarza w bardzo kosztownej ramce. Cenne prezenty dostały się również w udziale paniom Kirschner, Knobloch i Jacobi, które jak wiadomo cesarza wczoraj witały.

Wiedeń 5 maja.

Dzienniki wieczorne omawiają pobyt cesarza w Berlinie i wygłoszone wczoraj toasty, zaznaczając, że przed światem zadokumentowały znaczenie trójprzymierza. Świadczy o tym także wysokie odznaczenia Bielowi i Gołuchowskiemu. *Vaterland* dodaje, że spotkanie obu cesarzy w Berlinie nabierze większej jeszcze doniosłości wobec pobytu także wielkiego księcia rosyjskiego.

Berlin 5 maja.

Dziś o godz. 5½, po południu cesarz Wilhelm przyjął na posłuchaniu hr. Gołuchowskiego.

Berlin d. 7 maja.

Cesarz Franciszek Józef odwiedził wczoraj przedpołudniem cesarza Wilhelma.

Berlin 7 maja.

Wczoraj o godzinie 11 przed południem został w kaplicy zamkowej uroczysto ogłoszony pełnoletni następcą tronu. Byli na tej uroczystości zagraniczni książęta, nadzwyczajni pełnomocnicy, członkowie ciała dyplomatycznego, ministrowie i różni inni dygnitarze. Następcą tronu zajął miejsce przed ołtarzem pomiędzy cesarzem a cesarzową. Kaznodzieja nadworny wygłosił odpowiednią przemowę, poczem nastąpiło dziękczynne nabożeństwo a po nim złożył cesarzowie przysięgę na chorągiew. Wśród ludu dział ułali się cesarstwo i dostojni goście z kaplicy do białej sali zamku królewskiego, gdzie składali życzenia następcy tronu.

Po południu pojechał cesarz Franciszek Józef do wspaniałe udekorowanego pałacu austro-węgierskiej ambasady na śniadanie u ambasadora Szoegenyego. Po śniadaniu przyjmował monarcha w pałacu ambasady wiele osób na posłuchaniu a między nimi księcia na Ujeściu i deputację austro-węgierskiej kolonii, złożoną z 30 członków. Monarcha zabawił w ambasadzie do godziny 4 po południu i zaszczylił rozmową szereg osób a przede wszystkim małżonkę i córki ambasadora, oraz malarcha Kossaka. Cesarz kilkakrotnie wyrażał żywe zadowolenie ze wspaniałego przyjęcia zgotowanego mu przez ludność Berlina. Tłumu ludu zebrane przed pałacem ambasady wydawały na cześć monarchy entuzjastyczne okrzyki.

Wieczorem dany był w zamku królewskim obiad galowy. Cesarz Franciszek Józef prowadził do stołu cesarzową niemiecką. Obaj monarchowie wzniesili podczas uroczystości. Po obiedzie było czerkwe w galerii obrazów, skąd wspaniały przedstawiał się widok na czarodziejstwo oświetlone place i ulice miasta, po których niezliczone snuły się tłumy ludu.

O godzinie 10 wieczorem pojechał cesarz Franciszek Józef w towarzystwie cesarza Wilhelma i księżat wśród nieustających okrzyków ludu na dworzec kolejowy. Po serdecznym pożegnaniu się, przyczem obaj monarchowie kilkakrotnie uścisnęli się i ucałowali, wszedł cesarz austriacki do wagonu a w kilka minut potem ruszył pociąg, żegnany grzmiącymi okrzykami Hoh! i Elion!

Berlin d. 7 maja.

W toaście wniesionym podczas wczorajszego obiadu galowego podziękował cesarz Wilhelm monarche Austro-Węgier i innym księżtom oraz nadzwyczajnym pełnomocnikom za to, że raczyli: przybyć na uroczystość pełnoletnia następcy tronu i powiedział, że uważa ich obecność na tej uroczystości rodzinnej za uznanie przez wszystkie państwa europejskie faktu, iż Niemcy i Prusy dzięki polityce, jaką prowadzą, mogą żyć ze wszystkimi w zgodzie i spokoju. Cesarz zakończył życzeniem, aby wszyscy obecni na obiedzie albo reprezentowani przez swoich specjalnych delegatów monarchowie, na których zdrowie wznosił toast — uzyskali od

swojego ludu i swej ojczyzny za swoją pracę takie samo uznanie i wdzięczność, jakie on sobie zdobył u swojego ludu.

Następnie cesarz Franciszek Józef wniósł toast na zdrowie cesarzowej następcy tronu a wyraziwszy cesarzowi i cesarzowej życzenia z powodu pełnoletnia tego ich pierworodnego syna tak powiedział: „Oby szlachetny książę długo cieszył się miłością swoich rodziców, oby szczęśliwie rozwijały się tak bogate zasoby młodych jego sił i oby w poważnej pracy z świętym zawsze umysłem i ufnością w Boga przygotowywał się do swego wysokiego a trudnego powołania. Cieszę się bardzo, iż mogą powitać go w chwili, gdy wstępuje na drogę życia publicznego i widzę w tem szczególną wróżbę, że jednoś i wierność przodków przejdzie także na następne pokolenie. Niechaj Bóg błogosławi i ochrania następcę tronu!”

Berlin d. 7 maja.

Wczoraj o godzinie 8 rano w obecności cesarza Wilhelma, cesarzowej Augusty Fryderyki, następcy tronu Fryderyka Wilhelma, oraz książąt odsłonięto w „Alei Zwycięstwa” pomnik cesarza Zygmunta. Cesarz Franciszek Józef nie był obecnym na odsłonięciu tego pomnika, bo był wówczas w kościele i słuchał mszy św.

Cesarz Wilhelm przyjmował wczoraj deputację wschodnio-pruskiego pułku grenadierów imienia „następcy tronu”.

Z okazji uroczystości pełnoletnia następcy tronu złożyli wczoraj cesarzowi gratulacje burmistrzowie miast Lubeki, Hamburga i Bremy.

Berlin d. 7 maja.

Cesarz Franciszek Józef zamianował następcę tronu Fryderyka Wilhelma właścicielem pułku huzarów nr. 13.

Wiedeń d. 7 maja.

Cesarz powrócił tu dzisiaj o godzinie 1 minut 20 w południe i wyjedzie dnia 11 bm. na trzytygodniowy pobyt do Budapesztu.

Berlin d. 7 maja.

Na wczorajszym uroczystym nabożeństwie w kościele św. Jadwigi, celebrowanym przez kardynała Koppa, oprócz cesarza Franciszka Józefa obecnym był król saski i książę Leopold bawarski. Po ukończeniu nabożeństwa kardynał Kopp wraz z duchowieństwem odprowadził cesarza i dostojników aż do wyjścia z kościoła przez szpalę, który utworzyli stowarzyszenia katolickie z chorągiewkami.

Berlin 7 maja.

Cesarz austriacki przyjmował wczoraj popołudniu wszystkich członków ciała dyplomatycznego a następnie członków rady związkowej niemieckiej pod przewodnictwem kanclerza Hohenlohego.

Wiedeń d. 7 maja.

Cesarz powrócił dzisiaj o g. pół do 2-iej wraz z swym orszakiem z Berlina do Wiednia i udał się do Schoenbrunn. Przed dworcem i na ulicach tłumy ludności witały przejeżdżającego monarchę owoacyjnie, wnosząc na jego cześć gorące okrzyki.

Telegramy i telefonematy

Berlin 7 maja.

„Biuro Wolfa” donosi z Rio-de-Janeira: Prezydent rządu brazylijskiego wystosował do niemieckiego cesarza telegram, w którym dziękuje mu za życzenia złożone sobie na uroczysty obchód jubileuszu odkrycia Brazylii, nawzajem zaś składa życzenia i wypowiada wyrazy sympatii Brazylii dla narodu niemieckiego.

Rzym 7 maja.

Przybyło tu dwa tysiące pielgrzymów polskich. Ojciec św. przyjmie ich we wtorek o godz. 11 przedpołudniem w bazylice watykańskiej św. Piotra.

Moskwa 7 maja.

Carstwo wyjechało do Petersburga.

Paryż 7 maja.

Wczoraj w wyborach municypalnych wybrano — o ile dotychczas wiadomo — 6 republikanów powtórnie, jednego nowego, 6 radykałów i jednego radykała socjalistę powtórnie, 16 socjalistów ponownie, 8 nacjonalistów nowych, 8 konserwatystów powtórnie.

Waszyngton 7 maja.

Senat przyjął międzynarodową umowę, na podstawie której postanowienia konwencji genewskiej zostają rozszerzone na wojnę morską.

Anglia i Transvaal.

(Tel. „Gaz. Nar.”)

Londyn 7 maja.

Wczoraj dany był doroczny bankiet w „Royal Academie” na którym lord Salisbury miał mowę, w której powiedział, że Mafeking będzie wkrótce uwolniony a wojna zakończona.

Lourenco-Marques 7 maja.

Przybyło tutaj 152 poddanych angielskich wydalonych z Transvaalu.

Londyn 7 maja.

Z Warrentonu telegrafowano 5 bm: Brygada Bartonowa przekroczyła pod Wind-

sortonem rzekę Vall. Boerzy opuścili Wind-sorton i Klipdam i posuwają się w kierunku północno-zachodnim ścigani przez Bartonę. O ile się zdaje, straty Anglików poniesione podczas przejścia przez Vall były nieznaczne pomimo że byli wystawieni na gwałtowny ogień nieprzyjaciela.

Londyn 7 maja.

Lord Roberts telegrafował 4 bm: Boerzy zajęli silne stanowisko nad rzeką Vetem po stronie północnej. Dziś przyszło tam do gorącej walki. Dwa mianowicie oddziały nieprzyjacielskie w dwóch różnych miejscach przeprawiły się przez rzekę i chciały się potem połączyć. Przeszkodziła temu dywizja Hamiltona. Atak kawalerii zmusił nieprzyjaciół do cofnięcia się poza rzekę do swego obozu. Brygada Bartonowa oświecała ustrzecz na północ od Ruidenu i również odparła wroga.

Londyn 7 maja.

Telegram z Warrentonu z daty wczorajszej donosi: General Barthon stoczył wczoraj ciężką walkę, która trwała od godz. 9 przedpołudniem do 4 popoł. Piechota angielska podchodziła kilkakrotnie bardzo blisko do wojsk nieprzyjacielskich. Boerzy cofnęli się dopiero wtedy, gdy byli już prawie odcięci. Siraty angielskie wyniosły 5 zabitych i 25 rannych, Boerzy zostawili na polu bitwy 3 zabitych. Angielcy zabrali wielu jeńców. Dziś wykonano z Warrentonu marsz rekognoseyjny. Z obozu angielskiego utrzymywanym był bez przerwy silny ogień, celem niedopuszczenia, aby nieprzyjaciół otrzymał posiłki.

„Daily Express” donosi z Warrentonu, że Boerzy, którzy przedwczoraj opierali się Barthonowi, liczyli 4.000 ludzi.

Londyn 7 maja.

„Biuro Reutersa” donosiło z Tabanchu 5 bm.: Oddział gen. Rundla osiągał dziś Boerów na dłuższej przestrzeni. Równocześnie zmusiła artyleria angielska Boerów do opuszczenia pagórków.

Londyn 7 maja.

„Biuro Reutersa” donosi z pola bitwy: Dywizja Hudtona wysadziła wczoraj w nocy w powietrze część linii kolei żelaznej, prowadzącej ze Smaldeenu.

Dział ekonomiczny.

— **Renty.** Austriacka renta inwestycyjna — jak telegrafowano 5 bm. z Wiednia: spada o 75 halery, natomiast wspólna renta i 4% renta koronowa utrzymuje się bez znaczących różnic w dotychczasowych kursach.

— **Konferencja przemysłowa.** Konferencja wiedeńska przedstawicieli prawie wszystkich austriackich izb handlowych i centralnego związku austriackich przemysłowców, zajmowała się w piątek kwestją jednolitego postępowania wobec wznowienia antonimicznej taryfy ołowej i postanowiła za pomocą ankiet mających się zebrać w Wiedniu sformułować życzenia austriackiego świata przemysłowego i uzyskać zgodność interesowanych co do kilku kwestyj spornych.

— **Stan zasiewów na Węgrzech** z dnia 30 kwietnia: Szron powstały z przymrozków panujących prawie w całym kraju sprawił wielkie szkody zarówno w zasiewach zbóż jak w winnicach i sadach. Wskutek deszczów jednak przy łagodnej temperaturze, które potem nastąpiły, stan ten poprawił się nieco. Buraki, które w wielu okolicach z powodu mrozów bardzo ucierpiały, musiały przeorać. Rośliny pastewne stoją dobrze.

— **Nowa cukrownia.** Otrzymujemy następujące pismo z prośbą o zamieszczenie: Powołanie cukrowni Przeworskiej i uczucie potrzeby podniesienia przemysłu cukrownianego w naszym kraju, spowodowały Towarzystwo akcyjne przeworskie do usiłowań, założenia jednej cukrowni na Bukowinie, a jednej lub dwóch we wschodniej Galicji, a to w miarę i według tego jak właściciele i dzierżawcy większych obszarów rolnych odpowiednio przestrzenie plantacji buraków poświadczyć zechcą. Powstanie cukrowni w okolicy Tarnopola niewątpliwie dla rolników naszego okręgu nader byłoby pożądanem, przeto dla porozumienia się nad tą sprawą tudzież dla porozumienia i wysłuchania propozycji delegatów cukrowni Przeworskiej ks. Andrzeja Lubomirskiego i p. Henryka Potworowskiego zapraszamy wszystkich panów rolników na zjazd do Tarnopola na dzień 13 bm. do sali rady powiatowej na godzinę 11 rano. *Juliusz hr. Korytowski* prezes rady powiatowej tarnopolskiej, *Jerzy Dunin hr. Borkowski* prezes rady pow. trembo-welskiej, *dr. Tadeusz Niemcewicz* prezes rady pow. Zbaraskiej, *Tadeusz Fedorowicz* prezes tarnopolskiego oddziału Towarzystwa gospodarskiego, *Michał Garapich* poseł do rady państwa.

— **Sekretariat gal. s.k. Banku hipotecznego** podaje do wiadomości, iż z dniem 30 kwietnia 1900 r. był w obiegu: 4 proc. listów hipotecznych na 24.430.200 kor., 4½ proc. listów hipotecznych na 93.745.200 kor., 5 proc. premiiowych listów hipotecznych na 7.332.700, razem na 125.608.100 kor. Asygnowacji kasowych było w obiegu na 4.088.400 kor.

Wiadomości giełdowe

Wiedeń dnia 7 maja. (Telegram „Gaz. Narod.”) Zamknięcie giełdy o godzinie 2 minut 30 po południu. Akcje anstr. zakładu kredyt. 729.50, węg. zakładu kredyt. 737.—, Anglobanku 291.50, Unionbanku 595.—, Banku dla krajów koronowych 452.—, Bankverein 518.—, Bodencredita 942.—, Gal. Banku hipot. —, kolei państw. 646.—, kolei południowej 112.50, tramwaju A. 360.— B.

351.—, kolei Elbethal 479.—, kolei północne 62.65, kolei czerniowieckiej —, alpin 535.50, Rima Murana 617.—, praskiego towarz. 561.2265.—, fabryki bronu 371.—, tureckie tytoniowe 302.50, otlig. węg. indemniz. 92.50, renta majowa 98.85, anstr. renta koronowa 93.10, węg. renta koronowa 92.50, 56-let. listy tow. kredyt. ziemski 92.35, 4-procent. listy banku krajow. 93.50, 4½-procent. listy banku krajow. 100.—, 4-procent. listy banku hipoteczn. 92.50, 4½-procent. listy banku hipotecz. 93.50, 5-procent. listy banku hipot. 109.—, 4-procent. galic obligac. propinac. 96.40, 4-procent. gal. pożyczka kraj. z 1893 r. 92.80, 4-procent. pożyczka m. Lwowa 91.50, losy tureckie 118.—, marki 118.35, ruble 255.75.

Z rynków towarowych.

Lwów dnia 7 maja. (Przedruk z urzędowej „Gazety Lwowskiej”): Pšenica gotowa 14.80 do 15.20, pšenica gotowa nowa — do —, żyto gotowe 11.20 do 11.60, żyto gotowe na terminy — do —, owies obrotowy gotowy 10.40 do 11.—, owies na terminy — do —, jęczmień pastewny 11.— do 13.—, jęczmień brow. — do —, groch do gotowania 13.— do 15.—, wyś. 13.—, do 15.—, nasienie lniane — do —, nasienie konopne —, bób — do —, bobik 10.25 do 11.50, hreczka 15.20 do 16.—, konieczna czerwona galicyjska — do —, biała — do —, tymotka — do —, szwedzka — do —, kukurudza stara 12.— do 13.—, nowa — do —, chmiel stary — do —, nowy za 65 kilo — do —, rzepak 22.— do 22.60, groch pastewny 11.50 do 12.—, do gotowania — do —.

Spirytus paritas Tarnopol gotowy 35.50 do 36.— na terminy 30.50 do 31.50, warranty — do —.

Wiedeń dnia 7 maja.

Kurs w koronach i po 50 kigr. Notowano pszenicę na wiosnę 0 — do 0 —, na maj-czerwiec 7.98 do 7.99, na jesień 8.12 do 8.13, żyto na wiosnę 0 — do 0 —, na maj-czerw. 7.18 do 7.23, na jesień 7.31 do 7.32, kukurudza na maj-czerwiec 5.70 do 5.71, na czerwiec-lipiec — do —, na lipiec-sierpień 6 — do 6.01, owies na wiosnę 0 — do 0 —, na maj-czerwiec 5.61 do 5.63, na jesień 5.63 do 5.64, rzepak na styczeń-luty — do —, na sierpień-wrzesień 13 — do 13.10, olej rzepakowy na kwiecień-maj 34.50 do 35.50.

Tendencja: słaba.

Pogoda: piękna.

Budapeszt dnia 7 maja.

Kurs w koronach i po 50 kigr. Notowano pszenicę na kwiecień 0 — do 0 —, maj 7.66 do 7.67, na październik 7.88 do 7.89, żyto na maj 6.85 do 6.90, na październ. 6.91 do 6.92, owies na maj 6 — do 6.02, na październ. 5.28 do 5.29, kukurudza na maj 5.66 do 5.67, na lipiec 5.73 do 5.74, rzepak na sierpień 12.70 do 12.85.

Oferty na pszenicę: mierne.

Chęć kupna: słaba.

Tendencja: słaba.

Pogoda: piękna.

— **Wiedeń dnia 7 maja.** Cukier surowy 27.25 do —. Nafta galicyjska 38.50 do 39.50, Spirytus 41.80 do —.

Wiedeń dnia 7 maja. Na dzisiejszy targ dowieziono 5776 sztuk wołów tuczonych i opasowych, w tem — sztuk z Galicji i Bukowiny. Płacono za galicyjskie 30 — do 32 —, 33 — do 34 — 35 — do 36 — zł.

Teodor Romaszkan, dom komisowy bydlę w Wiedniu

Nadesłane.

Za te nadesłane redakcja nie odpowiada.

Zakład wodoleczniczy

Dra CHERAMCA w ZAKOPANEM — stacja kolei, otwarty cały rok. — Ceny przystępne. — Oświetlenie elektryczne.

Prywatne kursa gimn. i real. Zbiorowa nauka dla prywatystów wszystkich klas gimnazjalnych i realnych. Korepetycje dla uczniów publicznych gimnazjalnych i realnych. Do matury gimnazjalnej i realnej krótsze i dłuższe kursa dla wszystkich (pań i panów). *A. Stralecki* b. nauczyciel gimnazjum Franciszka Józefa i szkoły realnej we Lwowie, ulica Zielona 5, i Piętro (stacja tramwaju elektrycznego) od godz. 3 do 5 po południu.

SANATORIUM.

(Dom Zdrowia)

Dra Eugeniusza Wajga we Lwowie, przy ul. Hausnera l. 11, telefon Nr. 678 — przyjmuje chorych na stały pobyt celem leczenia wszelkich chorób z wyjątkiem zakaźnych i umysłowych. — Wybór lekarzy dowolny. — Bliższych wyjaśnień udziela zarząd.

60.000 koron, 15.000 koron i 12.000 koron są główne wygrane na loterii na korzyść inwalidów, które będą wypłacone gotówką z odroczeniem 20%. Zwrocą uwagę Szan. Czytelników na to, że ciągnięcie nieodwołalnie 19 maja 1900 nastąpi.

Dlaczego lekarze polecają Quaker Oats? Ponieważ Quaker Oats jest czystym produktem o owym, ten najsilniejszy produkt natury jest najdelikatniejszy obrabiany i dlatego przy cięciu spożywaniu, tak dzielnie wpływa na odżywianie ludzi. Nieocenionem jest Quaker Oats jako zupa dla cierpiących na żołądek, dla nerwowych i do dobrego odżywiania dzieci itd. I jeszcze jedno, co świat damski winno obchodzić: cięgie używanie Quaker Oats utrzymuje zęby zdrowe i daje świętą cerę, gdyż chemicznie pierwiastki tego produktu jak fosfor białko itd. nadzwyczaj korzystnie działają

